

An aerial photograph showing a dark, calm river curving around a lush green bank. A narrow, light-colored path winds through the dense forest on the bank. The trees are a mix of vibrant green and some yellowish-green, suggesting a spring or early summer setting. The water is a deep, dark blue-green.

Ruimte. Mensen. Toekomst.

**Vervolgonderzoek flora en fauna
Veldhoek te Eersel**

Vervolgonderzoeken flora- en fauna
Definitief

colofon

projectnaam
**Vervolgonderzoek flora en
fauna Veldhoek te Eersel**

datum
8 januari 2025

projectnummer
P06643

opdrachtgever
Gemeente Eersel

BRO
projectleider
MvD

opgesteld door
LBo

interne controle
RdM

bron kapt
BRO

Willemsplein 2
5211 AK 's-Hertogenbosch
+31 (0)73 208 91 55
info@bro.nl
www.bro.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4	7	Bronnen	14
1.1	Aanleiding	4			
1.2	Doel	4			
2	Omschrijving plangebied	5	8	Verklarende Woordenlijst	15
2.1	Huidige situatie	5			
2.2	Toekomstige situatie	5			
3	Werkwijze	7			
3.1	Roofvogels	7			
3.2	Vleermuizen	7			
3.3	Marterachtigen	8			
4	Resultaten	9			
4.1	Roofvogels	9			
4.1.1	Territoria steenuil en kerkuil	9			
4.1.2	Nestlocaties steenuil en kerkuil	9			
4.1.3	Foerageergebied steenuil en kerkuil	9			
4.1.4	Overige roofvogels	9			
4.2	Vleermuizen	11			
4.2.1	Verblijfplaatsen	11			
4.2.2	Foeragerende vleermuizen	11			
4.2.3	Vliegroutes	11			
4.3	Marterachtigen	11			
4.4	Overige soorten	11			
5	Effectenbeoordeling en toetsing	12			
5.1	Roofvogels	12			
5.2	Vleermuizen	12			
5.3	Marterachtigen	12			
5.4	Overige soorten	12			
6	Conclusie	13			

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens om 150 tot 200 woningen te realiseren rondom de omgeving van de Heibloem en Stokkelen te Eersel. Middels een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan), uitgevoerd door BRO¹, is vastgesteld dat het plangebied geschikte nestlocaties, verblijfplaatsen en/of leefgebied bevatten voor roofvogels, vleermuizen en marterachtigen. Naar aanleiding hiervan aanvullend ecologisch onderzoek in het seizoen van 2024 uitgevoerd, om nesten, verblijfplaatsen en/of leefgebied van roofvogels, vleermuizen en marterachtigen vast te stellen dan wel met voldoende zekerheid uit te sluiten. In dit rapport worden de resultaten van dit nader onderzoek gepresenteerd.

1.2 Doel

Dit onderzoek zal antwoord geven op de volgende vragen:

- Zijn er nesten of leefgebied van steenuil, kerkuil en/of andere roofvogels aanwezig binnen het plangebied?
- Zijn er verblijfplaatsen aanwezig van een vleermuizensoort?
- Zo ja, welke soort, aantal en verblijffunctie m.b.t. vleermuizen betreft het hier?
- Zijn er verblijfsfuncties van wezel, bunzing of steenmarter aanwezig binnen het plangebied?
- Leiden de werkzaamheden tot verlies of verstoring van nest- en/of verblijfplaatsen?
- Leidt de aanleg van de woonwijk tot vergunningsplichtige flora- en fauna-activiteiten uit de Omgevingswet en is een vergunningsaanvraag noodzakelijk?

Indien bij aanwezigheid van beschermde soorten het treffen van maatregelen noodzakelijk is, omdat de huidige nest- en verblijfplaats komt te ver-

vallen/wordt verstoord, dan zullen deze (ten behoeve van een vergunningsaanvraag) voldoende moeten worden onderbouwd middels een separaat activiteitenplan. Hierbij moet vast komen te staan dat de functies die de begroeiing hebben voor de soort(en) behouden blijven. Ook dient te worden getoetst of de huidige staat van instandhouding van de soort(en) niet in het geding is.

Ten behoeve van het eventueel indienen van een vergunningsaanvraag dienen ook aspecten als doel, (wettelijk) belang en alternatievenafweging te worden onderbouwd. Deze eventuele vervolgfase ten behoeve van een vergunningstraject maakt geen deel uit van onderhavig vervolgonderzoek.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, laatst aangevuld 11 februari 2021). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

2 Omschrijving plangebied

2.1 Huidige situatie

Het plangebied is circa 1,5 km ten zuiden van het dorpshart van Eersel gelegen en wordt gedeeltelijk ingesloten door de straten Heibloem, Stokkelen en Plaatse. Het plangebied bestaat uit een bewerkt akker- en weiland dat wordt begraasd door vee. Binnen het plangebied is eveneens een voormalige woning en schuur gelegen welke worden omzoomd door struweel en bomen. In figuur 2 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

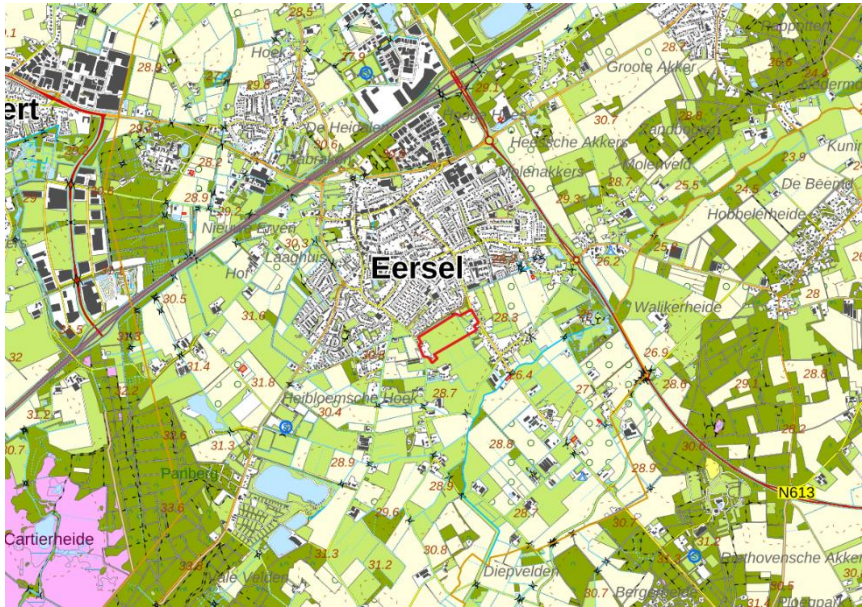
In figuur 3 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 4 t/m 21 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek. Naast de akker- en weilanden zijn ook de aanliggende woningen, tuinen en schuurtjes onderzocht tijdens het veldbezoek.

2.2 Toekomstige situatie

In het plangebied worden 150 tot 200 starters- en seniorenwoningen gerealiseerd. Hierbij wordt, naast de bebouwing, ook de nodige infrastructuur aangelegd en waterberging. Figuur 1 geeft een beeld van de toekomstige situatie.

Figuur 1: Toekomstige situatie plangebied

Figuur 2: Topografische kaart ligging plangebied (1:25.000)

Figuur 3: Luchtfoto plangebied en directe omgeving

Figuur 4: Plangebied gezien vanuit het fietspad in het noorden

Figuur 5: Plangebied gezien vanuit het fietspad in het noorden

Figuur 6: Plangebied gezien vanuit het perceel aan de Heibloem 10

Figuur 7: Schuur binnen perceel aan de Heibloem 6A

Figuur 8: Voormalige woning binnen perceel aan de Heibloem 6a

Figuur 9: Weide gelegen voor het perceel aan de Heibloem 6A

3 Werkwijze

3.1 Roofvogels

Tijdens het onderzoek naar roofvogelnesten is voornamelijk gelet op de aanwezigheid van soorten zoals sperwer en buizerd die volgens de NDFF aanwezig zijn in de directe omgeving van het plangebied. Tijdens de blad-vrije periode, in dit geval begin maart, is een inventarisatie uitgevoerd naar aanwezige nesten die door de betreffende soorten kunnen worden gebruikt. Daarnaast is tijdens het onderzoek naar marterachtigen gelet op de aanwezigheid van genoemde soorten.

De functie van het plangebied voor de steenuil is onderzocht door 3 bezoeken in de periode 15 februari t/m 15 april uit te voeren, in de periode tussen één uur na zonsondergang en middernacht, met een tussentijd van minimaal 30 dagen tussen het eerste en laatste bezoek. Tabel 1 geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor de steenuil. Hierbij wordt gezocht naar zicht- en geluidswaarnemingen van steenuil. Regelmatig wordt middels geluidsnabootsing activiteit van steenuil uitgelokt (figuur 11, groene locaties). Hierbij worden de territoria binnen en in de omgeving van het plangebied inzichtelijk gemaakt. Ook wordt er duidelijkheid verschaft over het algemene gebruik van het plangebied door de steenuil. Afhankelijk van het type gedrag kan de aanwezigheid van een nestlocatie van de steenuil worden aangetoond, ook als de exacte nestlocatie niet wordt aangetroffen. Daarnaast is er overdag gezocht naar sporen van deze soort, zoals krijtsporen en braakballen. De onderzoeksopzet betreft de minimale onderzoeksinspanning conform hetgeen is voorgeschreven in het kennisdocument voor de steenuil (BIJ12, Versie 1.0, juni 2017) en de Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie 2017) van het Netwerk Groene Bureaus om de aanwezigheid van de steenuil met voldoende zekerheid te kunnen uitsluiten.

De functie van het plangebied voor de kerkuil is eveneens onderzocht door minimaal 3 bezoeken in de periode 15 februari tot en met augustus.

De onderzoeksopzet betreft de minimale inspanning onderzoeksinspanning conform hetgeen is voorgeschreven in het kennisdocument van de kerkuil (BIJ12, versie 1.0 juli 2017) kan de afwezigheid van broedende kerkuilen worden aangetoond als tijdens drie gerichte veldbezoeken verspreid in de periode van begin februari tot en met half oktober geen aanwezigheid kan worden aangetoond. De inventarisatie moet bij voorkeur tijdens goede weersomstandigheden en in een geschikt biotoop plaatsvinden. De beste momenten om te inventariseren zijn 's avonds en 's nachts. De kerkuil reageert niet op het afspelen van de baltsroep op een geluidsrecorder. Ook is er overdag gezocht naar sporen die de aanwezigheid van een nestplek aannemelijk maken, zoals braakballen of krijtstrepen. Bovendien is er tijdens de vleermuisonderzoeken gelet op de aanwezigheid van de kerkuil binnen en rondom het plangebied.

3.2 Vleermuizen

Voor vleermuizen zijn in de periode 15 mei tot en met 30 september 2024 in totaal vijf aanvullende veldbezoeken uitgevoerd. Dit betreft de meest gunstige periode van het jaar waarin vleermuizen aantoonbaar van een onderzoeksgebied gebruik kunnen maken. Gedurende de periode 15 mei tot en met 15 juli hebben de meeste soorten hun zomer- en kraamverblijfplaatsen bezet en zijn druk bezig met het grootbrengen van jonge dieren. Vanaf eind juli vallen de kraamkolonies uiteen, verspreiden de vrouwtjes zich en gaan op zoek naar het gezelschap van baltsende mannetjes. Winterverblijfplaatsen zijn zeer lastig aan te tonen. Van zomerverblijfplaatsen, kraamverblijven en paarverblijfplaatsen mag zekerheidshalve aangenomen worden dat deze ook als winterverblijfplaats gebruikt kunnen worden, zolang de temperatuur niet te laag wordt (vorst).

De laatvlieger heeft als enige soort geen standaard invliegtijd. Het zwermgedrag is bij deze soort ook korter en kan al plaatsvinden vanaf 1 á 2 uur na het uitvliegmoment. In de periode 15 mei tot en met 15 juli hebben twee gerichte avondrondes (tot circa 2 uur na zonsondergang) plaatsgevonden met een tussenliggende periode van minimaal 20 dagen, ten behoeve van het aantonen/uitsluiten van zomer- en kraamverblijfplaatsen

van de laatvlieger. Hiervan dient er één avondronde in juni plaats te vinden. Daarnaast heeft er in de periode mei – juli tevens een ochtendronde (vanaf circa 2 uur voor zonsopkomst) plaatsgevonden ten behoeve van het aantonen/uitsluiten van zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Deze bezoeken zijn uitgevoerd met 1 onderzoeker per veldbezoek, om minimaal 75% van de bebouwing te kunnen overzien. Vervolgens hebben in de periode 15 augustus tot en met 30 september twee avondrondes, met een tussenliggende periode van minimaal 20 dagen, plaatsgevonden ten behoeve van het aantonen/uitsluiten van de functie paarverblijfplaats. Omdat de vleermuizen bij deze bezoeken gedurende langere tijd baltsend rond hun paarverblijfplaats aanwezig zijn kunnen deze bezoeken door één onderzoeker per veldbezoek worden uitgevoerd. Tabel 1 geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor vleermuizen.

De inventarisatiemethode is conform de richtlijnen van het protocol voor vleermuisonderzoek (versie januari 2021), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging. Dit protocol schrijft voor dat de onderzoeksinspanningen afhankelijk zijn van de te verwachten soorten en functies. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. In het bijzonder wanneer de aanwezigheid van gebiedsfuncties of soorten wordt uitgesloten, zou een onderzoek volgens het protocol als juridisch voldoende moeten worden aangemerkt.

Tijdens de veldbezoeken is voornamelijk gelet op uitvliegende, invliegende of zwermende vleermuizen. Daarnaast is er ook gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Tijdens de twee laatste veldbezoeken is voornamelijk gelet op sociale geluiden. In de periode 15 augustus tot en met 30 september produceren mannetjes vleermuizen sociale geluiden vanuit een verblijfplaats of vliegend rondom bebouwing om vrouwtjes te lokken.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batdetector (Pettersson M500-384) met opnamemogelijkheid en weergave van sonogrammen. Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soort) en waarbij het sonogram uitsluitel kan geven.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. De weersomstandigheden voldoen aan de protocollaire eisen voor vleermuisonderzoek: temperatuur niet lager dan 12 °C, de windsnelheid niet meer dan 3 Beaufort en geen sprake van neerslag (zie tabel 1).

3.3 Marterachtigen

Voor de betreffende marterachtigen, zijnde wezel, bunzing, boommarter en steenmarter, is in de periode van 10 september tot en met 11 november onderzoek uitgevoerd. De onderzoeksmethode en intensiteit zijn uitgevoerd conform het kennisdocument Kleine marterachtigen (BIJ12, versie 1.1, juli 2024).

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van twee struikrovers welke op drie locaties zijn geplaatst. De struikrovers met wildcamera zijn op geschikte locaties in het opgaand groen en binnen de bebouwing aan de Heibloem 6A geplaatst (zie figuur 12). Als lokmiddel voor de struikrovers is gebruik gemaakt van blikjes sardienen. De materialen hebben 8 weken in de actieve periode binnen het plangebied gestaan van half september tot halverwege november 2024. Om de 3-4 weken zijn de materialen tussendoor gecontroleerd op sporen en beelden en zijn de batterijen en SD-kaart van de wildcamera vervangen.

Tabel 1: Bezoeken i.v.m. vervolgonderzoeken

Datum	Type onderzoek	Tijdsduur onderzoek	Soort	Zon op/onder	Weer	Temperatuur
06-03-2024	Overdag (sporenonderzoek steenuil en kerkuil + bezoek bladerloze seizoen) en avond (nestlocaties en leefgebied steenuil en kerkuil)	16.30 – 21.30	Steenuil + kerkuil + overige roofvogels	18.29	Wind gemiddeld 2 Bft Half bewolkt Geen neerslag	7°C
20-03-2024	Nestlocaties en leefgebied steenuil en kerkuil	20.00 – 22.00	Steenuil + kerkuil	18.54	Wind gemiddeld 1 Bft Geheel bewolkt Geen neerslag	10°C
11-04-2024	Nestlocaties en leefgebied steenuil en kerkuil	21.30 – 23.30	Steenuil + kerkuil	20.32	Wind gemiddeld 3 Bft Geheel bewolkt Geen neerslag	11°C
16-06-2024	Kraam- en zomerverblijf	21.50 – 00.10	Vleermuizen	21:58	Wind gemiddeld 3 Bft Half bewolkt Geen neerslag	14°C
08-07-2024	Kraam- en zomerverblijf	21.51 – 00:05	Vleermuizen	21:54	Wind gemiddeld 2 Bft Geheel bewolkt Geen neerslag	14°C
02-08-2024	Zomerverblijf (ochtend)	04.00 – 06.10	Vleermuizen	06:05	Wind gemiddeld 1 Bft Half bewolkt Geen neerslag	21°C
07-09-2024	Paarverblijf	21.55 – 23.55	Vleermuizen	20.10	Wind gemiddeld 2 Bft Geheel bewolkt Geen neerslag	22°C
10-09-2024	Plaatsen struikrovers + sporenonderzoek	08:30 – 11:30	Kleine marterachtigen	N.v.t.	Wind gemiddeld 1 Bft Bewolkt Regenachtig	15°C
28-09-2024	Paarverblijf	21.25 – 23.25	Vleermuizen	19.20	Wind gemiddeld 2 Bft Half bewolkt Geen neerslag	12°C
02-10-2024	Verplaatsen struikrovers + vervangen batterijen en SD-kaart	08:30 – 11:00	Kleine marterachtigen	N.v.t.	Wind gemiddeld 1 Bft Geen bewolking	10°C
11-11-2024	Ophalen struikrovers	08:30 – 10:00	Kleine marterachtigen	N.v.t.	Wind gemiddeld 3 Bft Bewolkt Regenachtig	8°C

4 Resultaten

4.1 Roofvogels

4.1.1 Territoria steenuil en kerkuil

Binnen het plangebied is een territorium van een koppel steenuilen aanwezig. Tijdens alle uitgevoerde bezoeken zijn twee steenuilen roepend gezien vanuit de bomen die grenzen aan het fietspad ten noorden van het plangebied (zie figuur 11). Er werd gereageerd op het afspelen van baltsgeluiden, maar er werd ook geantwoord op andere steenuilen die in de omgeving te horen waren. De waargenomen steenuilen bij het fietspad vlogen in zuidelijke richting weg en zaten sporadisch op de houten paaltjes binnen het plangebied.

Daarnaast is er aangrenzend aan het plangebied een territorium aangetroffen rondom de boerderij gelegen aan de Berken 6 (zie figuur 11). Tijdens het afspelen van de baltsgeluiden werd er vanuit deze richting gereageerd. Ook werd er gelijktijdig geroepen door het koppel steenuilen bij het fietspad en het koppel steenuilen bij de boerderij aan de Berken. Hierdoor kan vastgesteld worden dat het twee verschillende koppels en territoria betreft.

Verder van het plangebied is tevens een territorium aangetroffen rondom de boomkwekerij gelegen aan de Broekstraat 1a, ten zuiden van het plangebied. Tijdens het afspelen van de baltsgeluiden werd er vanuit deze richting gereageerd. Ook werd er gelijktijdig geroepen door het individu bij de boomkwekerij en het koppel bij de boerderij aan de Berken. Hierdoor kan vastgesteld worden dat dit om een apart individu of koppel gaat.

Op grote afstand, ten oosten van plangebied is een territorium waargenomen rondom de weilanden aan de Hazenstraat en Boevenheuvel (zie figuur 11). Bij het afspelen van baltsgeluiden werd er door één individu gereageerd.

Tijdens de veldbezoeken zijn geen territoria van de kerkuil vastgesteld, noch zijn er individuen waargenomen.

4.1.2 Nestlocaties steenuil en kerkuil

Binnen het plangebied zijn geen nestlocaties van de steenuil aanwezig. Ook zijn er binnen het plangebied geen sporen in de vorm van krijtsporen of braakballen gevonden. Wel is er aan de rand van het plangebied een mogelijke nestlocatie aanwezig aan de rand van de woonwijk. Vermoedelijk verblijft het waargenomen steenuilenkoppel zich in één van de woningen gelegen aan de Steenstraat of in één van de bomen rondom het fietspad ten noorden van het plangebied.

Aangrenzend aan het plangebied is een steenuilenterritorium vastgesteld rondom de boerderij aan de Berken 6. Waarschijnlijk is er in de koeienstal op het perceel een nestlocatie aanwezig. Binnen de loodsen van de boomkwekerij aan de Broekstraat 1a is vermoedelijk ook een nestlocatie van de steenuil aanwezig.

Tijdens de veldbezoeken zijn geen nestlocaties van de kerkuil vastgesteld, noch zijn er individuen waargenomen. Ook zijn er geen sporen, zoals krijtsporen, prooiresten of braakballen binnen het plangebied aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van de kerkuil binnen of rondom het plangebied.

4.1.3 Foerageergebied steenuil en kerkuil

Steenuilen hebben relatief kleine territoria, waarbij gebruik gemaakt wordt van functioneel leefgebied binnen circa 300 meter van de nestplaats (BIJ12, kennisdocument Steenuil). Binnen het territorium van de steenuil moet voldoende leefgebied aanwezig zijn.

Binnen het plangebied is geschikt leefgebied aanwezig. Dit bestaat uit weides met binnen en rondom het gebied rijen paaltjes. Dit is geschikt ha-

bitat voor regenwormen, die vooral in muizenarme jaren zijn als voedselbron. In combinatie met de waargenomen steenuilen kan worden vastgesteld dat er essentieel foerageergebied aanwezig is binnen het plangebied.

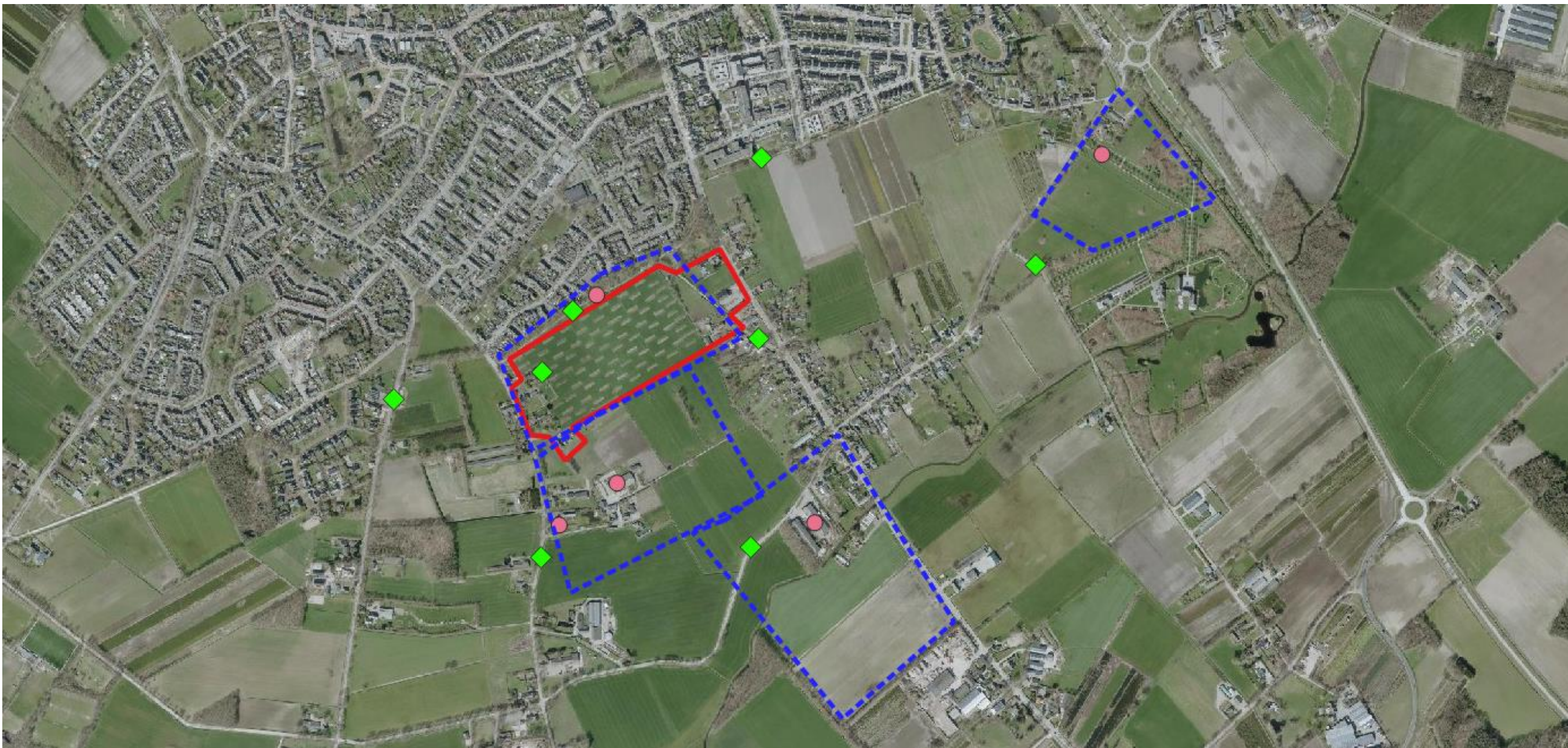
Tijdens de veldbezoeken zijn geen foeragerende kerkuilen waargenomen binnen of rondom het plangebied.

4.1.4 Overige roofvogels

Tijdens het veldbezoek in het bladerloze seizoen zijn er geen nesten waargenomen van roofvogels zoals de sperwer en buizerd. Ook zijn er tijdens de uitvoering van de overige onderzoeken geen waarnemingen gedaan van deze soorten.

Figuur 10: Steenuil op eikentak, aan de rand van het fietspad direct ten noorden van het plangebied

Figuur 11: Locaties luisterposities (groene ruiten), steenuil territoria (blauwe omlijning) en visuele en/of auditieve waarneming steenuil (roze stippen) ten opzichte van het plangebied (rood omlijnd)

4.2 Vleermuizen

4.2.1 Verblijfplaatsen

Zowel in het voorjaar als in het najaar zijn er geen invliegende, uitvliegende of zwermende vleermuizen waargenomen bij de voormalige woning en schuur gelegen aan de Heibloem 6a. Er is geen binding van vleermuizen met de bebouwing waargenomen, waardoor de aanwezigheid van een rust- of verblijfplaats van een vleermuissoort op voorhand kan worden uitgesloten.

4.2.2 Foeragerende vleermuizen

Tijdens vrijwel ieder veldbezoek zijn er slechts enkele (1-3) foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen bij de bomen rondom eerdergenoemde bebouwing. Later in de avond trokken deze weg en vloog er slechts incidenteel een individu over. Gezien de vleermuizen hier niet de hele avond aanwezig waren en regelmatig een kwartier of langer verdwenen is het niet de verwachting dat het plangebied essentieel foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis betreft. Daarnaast is er in de directe omgeving voldoende groen aanwezig dat kan dienen als foerageermogelijkheid. De voorgenomen plannen zullen niet leiden tot een afname in essentieel foerageergebied. Wel dient er rekening gehouden te worden met verstoring doormiddel van verlichting.

4.2.3 Vliegroutes

Tijdens de veldbezoeken zijn in de directe omgeving geen eenduidig vliegpatronen aangetroffen welke door meerdere individuen werd gevolgd. Wel kan er vanuit gegaan worden dat de bomenrij naast het fietspad in gebruik is als vliegroute door vleermuizen. Geadviseerd wordt dan ook om licht uitstralend op deze bomenrij te vermijden.

4.3 Marterachtigen

Tijdens het onderzoek zijn enkele waarnemingen gedaan van de steenmarter (figuur 13 en 14). De waarnemingen bevonden zich binnen het perceel aan de Heibloem 6a en aan de rand van het weiland in het oostelijke gedeelte van het plangebied. Tijdens de onderzoeken naar de steenuil,

kerkuil en vleermuizen is eveneens gelet op de aanwezigheid van deze soort. De steenmarter is tijdens deze onderzoeken niet visueel waargenomen. Er zijn daarnaast geen sporen van de steenmarter waargenomen binnen het plangebied, zoals prooiresten, uitwerpselen of pootafdrukken. De overige soorten, bunzing en wezel, zijn niet waargenomen.

4.4 Overige soorten

In de aanwezige bebouwing kunnen ook vogels zonder jaarrond beschermd nest broeden. Hiermee dient rekening te worden gehouden door buiten het broedseizoen of na een controle te werken.

Figuur 12: Locaties struikrover (gele sterren) ten opzichte van plangebied (rood omlijnd)

Figuur 13: Waarneming steenmarter perceel Heibloem 6a

Figuur 14: Waarneming steenmarter rand weiland

5 Effectenbeoordeling en toetsing

5.1 Roofvogels

Binnen het plangebied is een territorium van een steenuilenkoppel aanwezig. De nestlocatie bevindt zich vermoedelijk in één van de woningen aan de Steenstraat of in één van de bomen aan het fietspad. Deze nestlocatie zal fysiek niet worden verwijderd, aangezien zowel de woningen als de bomen niet worden aangetast. Er wordt verwacht dat de nestlocatie mogelijk zijn functionaliteit verliest, aangezien het leefgebied gedeeltelijk zal verdwijnen naar aanleiding van het planvoornemen. Alvorens er gestart wordt met de werkzaamheden dienen er maatregelen te worden genomen om eventuele negatieve effecten te mitigeren. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan het uitvoeren van de meest verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen, het realiseren van leefgebied en het aanbieden van nestkasten. Deze maatregelen dienen te worden opgenomen in een ecologisch plan en dienen te worden begeleid door een ter zake kundige ecooloog.

Daarnaast grenst er een ander territorium aan het plangebied. Vanwege de afstand tot het plangebied en het aanbod van voldoende leefgebied in de omgeving van de nestlocatie wordt verwacht dat dit territorium functioneel kan blijven.

5.2 Vleermuizen

Binnen en in de omgeving van het plangebied zijn geen rust- en verblijfplaatsen van een vleermuissoort waargenomen. Er gaan bij werkzaamheden geen rust- en verblijfplaatsen, essentieel leefgebied of vliegroutes verloren. Wel dient verlichting uitstralend op de bomenrij aan het fietspad, ten noorden van het plangebied, vermeden te worden in verband met de mogelijke aanwezigheid van een vliegroute. Vergunningsplichtige flora- en fauna-activiteiten met betrekking tot een vleermuissoort zijn uitgesloten.

5.3 Marterachtigen

Binnen het plangebied is de steenmarter sporadisch vastgelegd door de wildcamera. Er zijn echter geen verblijfplaatsen van deze soort binnen het plangebied vastgesteld. Er kan vanuit gegaan worden dat het plangebied onderdeel is van het leefgebied van de steenmarter. Om te voorkomen dat de steenmarter een negatief effect ondervindt van de werkzaamheden dienen maatregelen genomen te worden. Deze maatregelen dienen te worden opgenomen in een ecologisch plan en dienen te worden uitgevoerd door een ter zake kundige ecooloog.

5.4 Overige soorten

Andere diersoorten als vogels, zoogdieren en amfibieën kunnen in het plangebied aanwezig zijn. Hiervoor geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat men zorg moet dragen voor aanwezige individuen, ook algemene soorten. Men moet deze dieren de tijd geven om het plangebied te verlaten. Weinig mobiele soorten als egel of pad kunnen met beleid naar buiten het plangebied worden verplaatst.

Daarnaast zijn broedende vogels en hun nesten tijdens het broedseizoen beschermd. Geadviseerd wordt om het opgaand groen binnen het plangebied buiten het broedseizoen te verwijderen, om verstoring van broedende vogels te voorkomen. Het broedseizoen loopt gemiddeld van half maart tot half augustus. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval.

6 Conclusie

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied is leefgebied van de steenuil en steenmarter aanwezig. Om een negatief effect op deze soorten te voorkomen dienen passende maatregelen genomen te worden. Deze maatregelen dienen te worden opgenomen in een ecologisch plan en te worden begeleid door een ter zake kundige ecooloog.

Daarnaast dienen de volgende maatregelen in acht te worden genomen:

- De kap van het opgaand groen dient buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van half maart t/m half augustus;
- Met betrekking tot de zorgplicht dienen eventueel aangetroffen dieren tijdens de werkzaamheden de kans te krijgen om het plangebied zelfstandig te verlaten. Bij soorten als egel en gewone pad kunnen de dieren met beleid verplaatst worden naar een veilige plek buiten het plangebied.

Tabel 2: Overzicht aanwezigheid beschermde soorten en te nemen type maatregelen

Soortgroep	Aanwezig	Aantal	Overtreding	Maatregelen
Roofvogels	Steenuil aanwezig	Eén territorium binnen het plangebied	Te voorkomen	Opstellen ecologisch plan met maatregelen
Vleermuizen	Nee	-	Nee	-
Marterachtigen	Steenmarter aanwezig	Leefgebied individu	Te voorkomen	Opstellen ecologisch plan met maatregelen
Overige soorten ²	Mogelijk	-	Te voorkomen	Rekening houden met broedseizoen en zorgplicht

² Dit betreft soorten die niet honkvast zijn en/of waarvan de nest/verblijfplaats niet jaarrond is beschermd. Echter mogen de nesten/verblijfplaatsen met eieren of jongen niet worden verstoord/verwijderd. Hieromtrent dient per complex de situatie qua planning en werkzaamheden te worden afgestemd met de begeleidend ecooloog.

7 Bronnen

- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 2.0 BIJ12 april 2024
- Kennisdocument Kerkuil, versie 1.0 BIJ12 juli 2017
- Kennisdocument Kleine marterachtigen, versie 1.1 BIJ12 juli 2024
- Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017
- Kennisdocument Steenuil, versie 1.0 juli 2017
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021) Vleermuisprotocol 2021, januari 2021.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2018. Vogelatlas van Nederland. Kosmos Uitgevers, Utrecht.

8 Verklarende Woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een vergunning. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn/haar kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Vergunning voor een flora- en fauna-activiteit

De Omgevingswet en de Bal bevatten regels om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Bal een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een vergunning voor een flora- en fauna-activiteit aan de orde zijn. Een vergunning is een besluit waarmee een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september-oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Omgevingswet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Omgevingswet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door de vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Amsterdam

Nachtwachtlaan 20
1058 EA Amsterdam
+31 (0)20 506 19 99

's-Hertogenbosch

Willemssplein 2
5211 AK 's-Hertogenbosch
+31 (0)73 208 91 55

Venlo

Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
+31 (0)77 373 06 01

info@bro.nl
www.bro.nl

